

Jaarverslag

College van Toezicht

Collectieve Beheersorganisaties

Auteurs- en Naburige rechten

2022

Juli 2023

Inhoud

Voorwoord en samenvatting	3
Belangrijke gebeurtenissen 2022.....	7
Speerpunten en verantwoording met betrekking tot het jaarplan 2022	12
Publicaties	18
Reguliere toezichttaken van het CvTA.....	19
Stand van de uitvoering	21
Bijlage.....	23
Personele bezetting en financiële verantwoording.....	23
WNT-verantwoording 2022	27

Voorwoord en samenvatting

Het jaar 2022 zal een blijvend plaatsje krijgen in de geschiedenisboeken. Het was het jaar waarop Rusland op 24 februari Oekraïne binnenviel en we voor het eerst in lange tijd weer geconfronteerd werden met een oorlog in Europa. In Nederland stonden we voor de opgave om een groeiend aantal vluchtelingen op te vangen en kregen we te maken met ongekend hoge inflatie en een energiecrisis die iedereen raakte. Voor ondernemers was het na de coronacrisis extra moeilijk geworden om aan voldoende personeel te komen. Wel kregen we de coronapandemie steeds beter onder controle. De negatieve effecten van COVID-19 voor de culturele sector werkten echter nog een tijdje door in lagere bezoekersaantallen dan voorheen. Zo was 2022 in de sector van het collectieve beheer, voor zowel makers als betalingsplichtigen geen makkelijk jaar. We zien wel dat in 2023 het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk weer terug lijkt te keren op het niveau van voorheen en dat ook het festival leven en het theater- en bioscoopbezoek weer aantrekt.

In dit jaarverslag blikken we terug op het jaar 2022 en leggen we verantwoording af over het door het College van Toezicht Collectieve Beheersorganisaties Auteurs- en Naburige rechten (CvTA) uitgevoerde toezicht én kijken wij vooruit naar 2023.

Terugkijkend constateer ik dat het CvTA het afgelopen jaar heel veel werk heeft verricht. Naast alle reguliere toezichttaken is ook aan tal van andere relevante zaken veel tijd en aandacht gegeven. Zo zijn er informele gesprekken gevoerd met alle organisaties die onder het toezicht vallen. Aangezien er geen strakke agenda was konden tal van onderwerpen besproken worden. Deze gesprekken zijn goed bevallen door de cbo's en obo's en heeft het CvTA veel bruikbare inzichten opgeleverd. De gesprekscyclus zal ook in 2023 plaatsvinden. Ook in 2023 zullen we als CvTA blijven investeren in een goede relatie met de onder het toezicht vallende organisaties en hun brancheorganisatie VOI©E. Zo hebben we in 2023 een CvTA-conferentie georganiseerd onder de naam 'Kracht en Tegenkracht' waarin het ongezegde in de boardroom centraal stond en er ruimte was voor veel dialoog tussen het CvTA en de vertegenwoordigers vanuit de cbo's en andere belanghebbenden bij het collectieve beheer.

Ook internationaal investeren we in de relatie. Met een aantal Europese collega-toezichthouders hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden. De bedoeling is om deze contacten verder uit te breiden zodat voor iedere toezichthouder een bruikbaar netwerk ontstaat waarin van ervaringen geleerd kan worden.

Binnen Nederland neemt het CvTA actief deel aan het KleinLef-verband en maakt het ondertussen deel uit van het Markt Toezichthouders Beraad (MTB). Daarnaast overlegt het CvTA vanzelfsprekend geregeld met het Ministerie van Justitie en Veiligheid, brancheorganisatie VOI©E, serviceorganisatie CEDAR en spreekt het met de andere stakeholders in de sector zoals VNO NCW.

In 2022 is een nieuwe taak voor het CvTA in de Wet Toezicht opgenomen, de bestuurderstoets. Gedurende het jaar hebben hiervoor de voorbereidingen plaatsgevonden en in de eerste helft van 2023 hebben vijf toetsingen plaatsgevonden. Op dit moment worden de ervaringen met deze nieuwe taak geëvalueerd.

De mening van de organisaties is belangrijk voor het CvTA. Daartoe is een aantal informatie-uitvragen gedaan op het gebied van klantgerichtheid en over de mogelijkheid van verlicht- en risicogericht toezicht. Met de uitkomsten is het CvTA aan de slag gegaan. In 2023 zal dit verder uitgewerkt worden. Zo vindt op dit moment een pilot plaats met een eerste aanzet voor verlichting

van de administratieve lasten bij cbo's. Het CvTA wil zijn toezichtvisie en beleid, in samenspraak met de diverse stakeholders, herijken.

Eind 2022 is vervolgens, na zorgvuldige voorbereiding, de pilot voor de individuele kostennorm voor cbo's van start gegaan die voor het jaar 2023 gaat gelden. De individuele kostennorm vervangt de als rigide ervaren 15% kostennorm en de verwachting is dat hierdoor meer tegemoet wordt gekomen aan de specifieke omstandigheden van de cbo's. De pilot wordt aan het einde van 2023 geëvalueerd.

In 2022 ontving het CvTA aanvragen van organisaties OPR en FAIR om onder het toezicht van het CvTA geplaatst te worden.

Vooruitblik 2023 en 2024

Net als in de afgelopen jaren heeft het CvTA zich ten doel gesteld om het toezicht zo in te richten dat de collectieve beheersorganisaties zo goed mogelijk kunnen functioneren en presteren, teneinde hun maatschappelijke taken te vervullen. Het CvTA wil in het toezicht binnen de kaders van de wet richting cbo's en obo's meedenken en waar mogelijk maatwerk leveren. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de belangen van zowel rechthebbenden en makers, als ook die van betalingsplichtigen. De cbo's en obo's dienen zich bij de behartiging van de belangen van de rechthebbenden ook rekenschap te geven van de belangen van de gebruikers en de effecten daarvan in hun functioneren betrekken.

Kernzaak van het CvTA is er vervolgens op toe te zien dat de organisaties zich ontwikkelen tot goed lopende 'voorzieningen met een maatschappelijke verantwoordelijkheid' ('uitvoeringsorganisaties') die op een efficiënte, eerlijke en zorgvuldige wijze gelden innen, deze beheren en verdelen. Het externe, onafhankelijke overheidstoezicht door het CvTA is 'aanvullend' op het interne toezicht. In samenspraak met de cbo's willen wij werken aan verdere versterking van extern- en intern toezicht, met een sterk accent op meer samenwerking en een toekomstgericht collectief beheer.

Het toezicht van het CvTA dient effectief te zijn, met oog voor de administratieve lasten voor de onder toezicht staande organisaties. Het CvTA is ook in 2022 in overleg met de sector van het collectief beheer en hun brancheorganisatie VOI@E aan het bekijken hoe, binnen de kaders van de wet, het toezicht efficiënter ingericht kan worden met als doel de administratieve lasten te verminderen voor zowel de onder toezicht staande organisaties als voor het CvTA. In de optimale situatie zijn de organisaties zodanig op orde en 'gezond' en functioneert het intern toezicht dusdanig, dat de externe toezichthouder een stap terug kan doen.

In 2023 zullen College en staf verder uitvoering gaan geven aan de volgende speerpunten uit het Jaarplan 2023:

1. Verbinding en samenwerking
2. Klantgerichtheid cbo's en obo's
3. Internationale en Europese samenwerking
4. Branche gerelateerde technologische ontwikkelingen

Speerpunten 1, 2 en 3 zijn ook voor 2022 benoemd en worden op onderdelen reeds uitgevoerd.

Voor 2023 heeft het CvTA als speerpunt toegevoegd: branche gerelateerde technologische ontwikkelingen en hun impact op wet- en regelgeving en op het toezicht. De technologische ontwikkelingen binnen het werkveld van de organisaties onder het toezicht volgen elkaar in rap tempo op. Dan gaat het bijvoorbeeld om de effecten van 'Artificial Intelligence' en de online exploitatie van auteursrechtelijk beschermd werk via de streaming diensten voor muziek en beeld

(Video On Demand), het steeds meer digitaal beschikbaar komen van gebruiksgegevens en ook om nieuw ontwikkelde e-dragers van auteursrechtelijk beschermd werk. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor het collectief beheer en de organisaties. Daarnaast hebben zij ook impact op wet- en regelgeving en het toezicht door het CvTA. Het CvTA wil deze ontwikkelingen op de voet volgen.

Bedrijfsvoering

De omvang van de staf van het CvTA bedroeg eind 2022 6,44 fte, waarvan 1,8 fte detachering en externe inhuur. Het College zelf bestaat uit 0,9 fte.

In 2022 heeft het CvTA te kampen gehad met het bijna gelijktijdige vertrek van één van de senior juristen en met een geval van langdurig verzuim. Ondanks deze omstandigheden heeft het CvTA alle verzoeken tot goedkeuring, adviezen en besluiten kunnen afhandelen. Soms moest daarbij jammer genoeg gebruik gemaakt worden van verlenging van termijnen.

Het aantal is in absolute eenheden afgenomen ten opzichte van 2021, maar de te behandelen “dossiers” verschillen in omvang en complexiteit en het CvTA zag zich geconfronteerd met enkele dossiers die veel van de capaciteit hebben gevergd en ook in 2023 door lopen. Ook was het CvTA doende met onderzoek naar- en gesprekken met twee aspirant cbo's en werden de voorbereidende werkzaamheden verricht voor de nieuwe taak van het CvTA, de bestuurderstoets, die per 1 juli 2022 in de Wet Toezicht is opgenomen. Op het moment van publiceren van dit jaarverslag heeft het CvTA inmiddels 5 bestuurderstoetsen uitgevoerd voor de twee grootste organisaties die onder het toezicht van het CvTA vallen.

Met een detachering vanuit het Ministerie van Financiën ter aanvulling van de juridische staf en de tijdelijke inhuur van beleidsondersteuning bij de uitvoering van de door het College geformuleerde speerpunten voor 2022 spant het CvTA zich in om de (wettelijke) taken zo goed mogelijk uit te voeren. Gezien de krappe bemensing van de staf in relatie tot de hoeveelheid werk blijft dit elk jaar weer een opgave.

Het jaarrapport 2021 is tijdig verschenen in oktober 2022. Het CvTA constateert dat de organisaties onder het toezicht steeds beter voldoen aan de wettelijke vereisten. Naar aanleiding van de bevindingen in het rapport toezicht hebben de cbo's en obo's die nog niet geheel voldoen van het CvTA een brief ontvangen waarin de organisaties in het geval van meerjarige non-compliance een (voorgenomen) aanwijzing of bij een niet herhaalde constatering een advies ontvangen.

Het jaar 2022 is met betrekking tot de financiële middelen met een tekort afgesloten. Dit tekort wordt toegeschreven aan de verwachte kosten voor bijzondere personele lasten die in 2023 gerealiseerd worden.

Begrotingen 2023 en 2024

In december 2022 heeft het CvTA het Ministerie van Justitie en Veiligheid om aanvullende middelen verzocht voor 2023, vanwege de toegenomen werkgeverslasten, prijsstijgingen en de verwachte extra inzet vanwege de toegenomen werkzaamheden van het CvTA. Deze extra middelen zijn inmiddels toegezegd. Ook voor 2024 heeft het CvTA een aanvullende begroting ingediend waardoor die beter past bij de (wettelijke) taken en ambities waarvoor het CvTA staat. Dit verzoek is nog niet door het Ministerie ingewilligd.

Tot slot

Bij dit alles blijft het College voor ogen houden welke toezichthouder het wil zijn: stevig handelend en duidelijk waar het moet; dienstverlenend en coöperatief waar het kan.

De cbo's, de obo's en de brancheorganisatie VOI©E en ook CEDAR wil ik bedanken voor zowel de goede samenwerking in de afgelopen periode, als ook de inspanningen die zij hebben geleverd om in de 2e helft van 2023 nu voor de 9e keer een 'staat van de sector van het collectief beheer' te kunnen presenteren. Ook de overige belanghebbenden bij het collectieve beheer, waaronder de medewerkers van het Ministerie van Justitie en Veiligheid wil ik bedanken voor de prettige samenwerking.

Ad Koppejan

Voorzitter CvTA

Belangrijke gebeurtenissen 2022

In 2022 vielen, evenals in 2021, 21 cbo's en 2 obo's onder het toezicht van het CvTA. Voor twee aspirant cbo's zijn de nodige voorbereidingen getroffen in 2022. In de eerste helft van 2023 zijn deze organisaties als cbo onder het toezicht van het CvTA komen te vallen.

Wijziging Wet Toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten

Met ingang van 1 juli 2022 is artikel 5aa van de Wet Toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (verder: Wet Toezicht) in werking getreden. Op grond van dit artikel kan het College van Toezicht de betrouwbaarheid en geschiktheid van dagelijks leidinggevenden en degenen die belast zijn met het toezicht toetsen bij de zogenaamde grote cbo's (omzet meer dan € 50 miljoen) (hierna 'bestuurderstoets').

Bestuurderstoets

De bestuurderstoets is gelijktijdig met voornoemde wetswijziging in werking getreden. Het CvTA heeft zijn beleid- en uitvoeringskader toetsing betrouwbaarheid en geschiktheid bestuurders op 1 juli 2022 vastgesteld. De toets wordt ingevoerd voor cbo's waarvan het geïnde bedrag aan vergoedingen meer bedraagt dan € 50 miljoen in een (kalender)jaar. Momenteel is de bestuurderstoets alleen van toepassing op Buma Stemra en Sena. De wetgever heeft gekozen de toets te beperken tot grote cbo's, maar heeft het belang benadrukt voor de gehele sector gelet op de impact die deze organisaties hebben op het maatschappelijk vertrouwen in de sector in het algemeen. Het CvTA is voornemens na een vijftal bestuurderstoetsingen zijn beleid te evalueren in samenspraak met belanghebbenden binnen de sector.

Voor het uitvoeren van de bestuurderstoets levert de (vice)voorzitter van de cbo een meldingsformulier met diverse bijlagen aan die ingaan op de geschiktheid en betrouwbaarheid van de voorgenomen bestuurder/persoon belast met toezichthoudende taken. Het meldingsformulier en de bijlagen betrouwbaarheidsonderzoek en geschiktheidsmatrix zijn te downloaden op de website van het CvTA.

De eerste toetsingen zijn februari 2023 van start gegaan en inmiddels hebben bij het publiceren van dit jaarverslag vijf toetsingen plaatsgevonden. De evaluatie van de bestuurderstoets vindt dan ook nu plaats.

Wet open overheid (Woo)

Vanaf 1 mei 2022 is de nieuwe Wet open overheid (Woo) in werking getreden, die de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangt. De Woo regelt het recht van de burger op informatie van de overheid. Het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA) geeft op verschillende manieren informatie over beleid en uitvoering, bijvoorbeeld via het Beleids- en uitvoeringskader, door het publiceren van zijn besluiten op deze website en via kwartaalberichten of andere publicaties op deze website, zoals jaarplannen en de jaarlijkse toezichtrapporten.

Daarnaast kan eenieder, zoals eerder onder de Wob ook het geval was, een verzoek doen tot openbaarmaking van bepaalde informatie die in het bezit is van het CvTA en kan contact worden opgenomen met de staf van het CvTA om te helpen met de informatie die wordt gezocht.

Gesprekscyclus

Naar aanleiding van de aanbevelingen in het rapport Analyse zelfevaluatie cbo's van het Zijlstra Instituut van de VU heeft het CvTA in de eerste maanden van 2022 gesprekken gevoerd met alle afzonderlijke cbo's en obo's. Samen met de cbo's is het CvTA verder aan de slag gegaan met de aanbevelingen die uit deze gesprekscyclus naar voren komen.

Deze gesprekken zijn door zowel door de organisaties als het door het CvTA waardevol gebleken en worden dan ook voortgezet in 2023.

Standpunt CvTA VOI©E Cbo-Keurmerk

Het CvTA heeft op verzoek van de brancheorganisatie VOI©E zijn standpunt bepaald ten aanzien van het VOI©E Cbo-Keurmerk. Ten behoeve daarvan heeft het CvTA een vergelijkend onderzoek gedaan naar de Cbo-Keurmerkcriteria en de wettelijke bepalingen uit de Wet Toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (hierna: Wet Toezicht).

De uitkomst is dat VOI©E in 2011 met de ontwikkeling van de 1e versie van het Cbo-Keurmerk duidelijk voorzag in een behoefte in de sector aan regulering. Daarmee liep VOI©E voorop met het opnemen van bepalingen voor het goed functioneren van een Collectieve Beheer Organisatie (cbo). Veel van deze bepalingen zouden later een plaats krijgen in de Europese richtlijn en daarmee ook in de Wet Toezicht. Daardoor kon er een overlap ontstaan tussen de Wet Toezicht en de toen 6e en huidige 7e versie van het Cbo-Keurmerk. Naar de inschatting van het CvTA is er inmiddels voor meer dan de helft van de criteria in het Cbo-Keurmerk sprake van overlap met de wettelijke bepalingen, terwijl er op sommige onderdelen sprake is van een uiteenlopende interpretatie.

Volgens de wetgever kan een keurmerk aanvullend zijn op het wettelijk toezicht, maar kan van de uitoefening van een deel van het toezicht via een keurmerk door cbo's zelf een verkeerd signaal uitgaan.

Het keurmerk is van de sector. Daarmee is het ook aan de sector om te bezien hoe zij vorm wil geven aan het keurmerk. Het CvTA benadrukt dat hij veel waarde hecht aan de collectieve belangenbehartiging zoals dat door VOI©E wordt uitgeoefend als brancheorganisatie. Het Cbo-Keurmerk van VOI©E zoals dat in 2011 het licht zag en de opvolgende versies daarvan heeft de professionalisering van de sector collectief beheer sterk bevorderd.

Verlicht- en risicogericht toezicht

Het CvTA heeft een traject doorlopen met alle organisaties onder het toezicht om de mogelijkheden van toepassing van verlicht en risicogericht toezicht door het CvTA te onderzoeken. Ten behoeve van dit traject heeft het CvTA een uitvraag aan de sector verzonden. Het CvTA wil de uitkomsten van die uitvraag benutten om te bezien of en op welke wijze hij zijn toezichtsvisie en beleid kan herijken met medeneming van vormen van verlicht- en risicogericht toezicht.

Concept-ontwerp (en meerjaren) begroting 2023 (t/m 2025) CvTA

Op 24 maart 2022 heeft het CvTA in een plenaire online bijeenkomst zijn concept-ontwerpbegroting 2023 toegelicht aan de onder het toezicht vallende organisaties. Een delegatie van de cbo's en beide obo's namen deel aan de bijeenkomst. Namens VOI@E was een vertegenwoordiging aanwezig. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid was als toehoorder aanwezig.

De cbo's en obo's hadden het CvTA vooraf vragen gesteld die in de bijeenkomst aan de orde zijn gekomen. De voorzitter en de collegeleden hebben de speerpunten van het CvTA voor 2023 nader toegelicht.

Tevens is de financiële uitwerking voor 2023 tot en met 2025 toegelicht.

Met ingang van 2021 brengt het Ministerie van Justitie en Veiligheid vijftig procent van de kosten van het CvTA in rekening bij de organisaties die onder het toezicht van het CvTA vallen. Het CvTA zal jaarlijks een bijeenkomst voor de cbo's en obo's organiseren waarin zijn taken, uitvoering van het toezicht en de (concept-)ontwerpbegroting voor het eerstvolgende begrotingsjaar worden toegelicht en besproken.

Onderzoek naar coulance bij de toepassing van wettelijke bepalingen in het financiële toezicht

Op 21 maart 2022 heeft een online bijeenkomst voor cbo's plaatsgevonden om te bespreken of een vorm van coulance bij niet nakoming (non-compliance) van wettelijke vereisten kan worden toegepast. De organisaties die onder het toezicht van het CvTA vallen, ontvangen naar aanleiding van bevindingen in het jaarrapport 'CvTA, Toezicht Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten' een adviesbrief van het CvTA indien zij nog niet geheel (kunnen) voldoen aan de wettelijke vereisten. Voor een drietal vereisten heeft het CvTA onderzocht of, en in hoeverre, rekening kan worden gehouden met de specifieke omstandigheden waardoor organisaties nog niet aan de wettelijke vereisten kunnen voldoen.

De conclusie op basis van de eerder verspreide documentatie en deze bijeenkomst is dat de Wet Toezicht en wat beoogd is om met de Wet te bewerkstelligen, op de genoemde onderdelen weinig mogelijkheden biedt om hiervan af te wijken. Dit betekent dat cbo's in principe aan alle drie de punten moeten voldoen, eventueel gebruik makend van de voorgestelde oplossingen die wél mogelijk zijn.

Een aantal cbo's is doende om hun processen aan te passen, zodat aan de genoemde vereisten uit de Wet Toezicht kan worden voldaan. Andere cbo's zullen hier nog een aanvang mee moeten maken.

Van de cbo's die nog niet (geheel) voldoen, wordt in overleg met deze cbo's door het CvTA bezien hoe een en ander moet worden opgevolgd.

Bijzondere ontwikkelingen cbo's

Bijzondere aandacht van het CvTA heeft organisatie Stichting de Thuiskopie ('Thuiskopie'). Thuiskopie heeft (extern) te maken met een aantal lopende juridische procedures die ook van invloed zijn op incasso en repartitie. In een belangrijke procedure kon tot nadere afspraken worden gekomen. De interne organisatie heeft daarnaast te maken met een verschil van inzicht omtrent de vaststelling van de hoofdverdeelsleutel 2019/2020. Daarover is een handhavingsverzoek bij het CvTA

en ook de interne geschillencommissie bij ThuisKopie neergelegd. De repartitie bij ThuisKopie raakt ook de belangen van andere cbo's. Het CvTA heeft in 2023 aan ThuisKopie een advies tevens voornemen tot het geven van een aanwijzing uitgebracht naar aanleiding van het handhavingsverzoek.

Implementatie individuele kostennorm

Het CvTA vervangt met ingang van het jaar 2023 de generieke kostennorm van 15% die met de Wet Toezicht 2013 is ingevoerd, door een individuele kostennorm die meer rekening houdt met de specifieke omstandigheden van de cbo. De Algemene Maatregel van Bestuur, waarin de norm van 15% was vervat, is met ingang van 1 januari 2020 komen te vervallen. De generieke norm is sindsdien opgenomen in het Beleids- en uitvoeringskader van het CvTA. In VOI©E-verband is gestreefd naar een alternatief voor de generieke kostennorm in de vorm van een benchmark. Dit bleek na een zorgvuldig onderzoekstraject echter uiteindelijk niet haalbaar.

Het alternatief is thans gevonden in een individuele kostennorm. Eén die niet uitgaat van dezelfde norm die geldt voor alle cbo's, maar één die is toegeschreven op de individuele cbo en rekening houdt met cbo specifieke kenmerken. Voor de ene cbo past een lager kostenpercentage als norm, voor een enkele andere cbo een norm die hoger ligt dan de eerdere norm van 15%. De individuele kostennorm mag geen afbreuk doen aan de kostenefficiëntie-doelstelling van de cbo's, maar dient deze juist verder te bevorderen door er nog bewuster mee om te gaan. De koppeling met klanttevredenheidsonderzoeken dient extra waarborgen te bieden dat er voldoende rekening wordt gehouden met rechthebbenden en betalingsplichtigen.

Eind 2022 heeft het CvTA hiertoe de cbo's verder geïnstrueerd en zijn reacties op de uitvraag in het eerste kwartaal van 2023 ontvangen. De aanleidingen waardoor de cbo's tot de individuele kostennorm zijn gekomen worden in de gesprekscyclus van 2023 besproken. De evaluatie van deze nieuwe methode vindt eind 2023 plaats.

Verscherpt toezicht

Beëindiging verscherpt toezicht Stichting FEMU

Het verscherpt toezicht richting Stichting FEMU is beëindigd. Tijdens het overleg van het CvTA met Stichting FEMU op 18 mei jl. in het kader van het verscherpt toezichtstraject (ingesteld in juni 2020), is geconstateerd dat de inspanningen die Stichting FEMU sindsdien heeft gedaan, tot goede resultaten hebben geleid. Het CvTA heeft vertrouwen in een goede voortzetting van de weg die ingeslagen is.

Traject verscherpt toezicht Stichting NORMA

Het traject van verscherpt toezicht bij Stichting NORMA dat sinds oktober 2019 van toepassing is, heeft ook in 2022 doorgelopen. Bezien wordt in 2023 op welke wijze tot een goede afronding van het verscherpt toezicht kan worden gekomen.

CvTA organisatie

De omvang van de staf van het CvTA bedroeg eind 2022 6,44 fte, waarvan 1,8 fte detachering en externe inhuur. Het College zelf bestaat uit 0,9 fte.

Binnen het College is de heer A.J. Koppejan per 1 juli 2022 herbenoemd voor een termijn van vier jaar door de Minister van Rechtsbescherming als voorzitter van het College.

In 2022 heeft het CvTA te kampen gehad met het vertrek van een medewerker en een geval van lang verzuim. Ondanks deze omstandigheden zijn alle verzoeken tot goedkeuring, het verzoek in het kader van de Wet Open Overheid (Woo) en diverse adviezen en besluiten afgehandeld, waarbij het zo nu en dan jammer genoeg noodzakelijk was om termijnen te verlengen.

Met een detachering vanuit het Ministerie van Financiën ter aanvulling van de juridische staf en de inhuur van beleidsondersteuning bij de uitvoering van de door het College geformuleerde speerpunten voor 2022 is het hoofd geboden aan de taken van het CvTA.

Inflatie

Het CvTA heeft zich, zoals de meeste organisaties, in 2022 geconfronteerd gezien met stijgende kosten door inflatie van 10% voor geheel 2022¹. Zo is de huur van de kantoorruimte gestegen met 8,7% en verhoogde enkele andere leveranciers de prijs van hun dienst met soms meer dan 10%.

¹ Centraal Bureau voor de Statistiek, CPI 2022.

Speerpunten en verantwoording met betrekking tot het jaarplan 2022

Hoofdthema's jaarplan

Naast de reguliere toezichtstaken, zoals in het jaarplan 2022 beschreven, had het CvTA voor 2022 vier hoofdthema's geformuleerd. Bij drie thema's wordt voortgebouwd op het in 2021 gelegde fundament.

I. Klantgerichtheid cbo's

- Onderzoek doen naar klantgerichtheid bij cbo's en obo's en een nieuwe inventarisatie onder belanghebbenden en stakeholders binnen de sector.

In de zomer van 2022 heeft het CvTA een enquête voor onderzoek naar klanttevredenheid aan de cbo's en obo's toegestuurd. Deze enquête ziet op informatie over de manier waarop cbo's klanttevredenheid meten onder hun rechthebbenden en in enkele gevallen ook onder betalingsplichtigen.

Uit de gesprekscyclus 2022 is naar voren gekomen dat vanwege de verscheidenheid in de sector per cbo maatwerk mogelijk moet zijn in de wijze waarop een cbo vorm geeft aan klanttevredenheidsonderzoek. De sector gaf daarbij ook aan dat een koppeling door het CvTA van klanttevredenheidsonderzoek aan de individuele kostennorm niet passend is.

Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek heeft het CvTA de koppeling losgelaten, maar wel bepaald dat hij vanwege zijn publieke taak meer zicht wil hebben op de stem van de rechthebbenden en de betalingsplichtigen. In 2023 doet het CvTA nader onderzoek naar de wijze waarop dit zou kunnen worden uitgevoerd.

II. Samenwerking en verbinding

- Samenwerking en verbinding binnen het veld (cbo's, obo's en VOI©E), met KleinLef, Vide, andere toezichthouders (o.m. AFM, DNB, ACM en BFT) en netwerk publieke dienstverleners

In 2022 is verder gewerkt aan goede relaties van het CvTA met stakeholders. Met de onder toezicht staande cbo's en obo's vindt, naast de eerder genoemde gesprekscyclus, regelmatig overleg plaats. Het CvTA vindt het belangrijk dat het goed bereikbaar is voor telefonische of schriftelijke vragen van cbo's en obo's. Liever een extra telefoontje richting het CvTA ter opheldering, dan een officieel schrijven (en andersom). Tevens is in 2022 het overleg voortgezet met brancheorganisatie VOI©E en wordt periodiek afgestemd met de directie Wetgeving van Ministerie van Justitie en Veiligheid. Het CvTA heeft in 2022 zijn internationale relaties geïntensiveerd. Er zijn gesprekken gevoerd met VNO-NCW om ook een beeld te krijgen van de positie van de betalingsplichtigen, het VOI©E-keurmerk en positie betalingsplichtigen. Op ambtelijk en bestuurlijk niveau hebben hiertoe bijeenkomsten plaatsgevonden. Ook in 2022 heeft het CvTA zich ingezet om zijn netwerk en samenwerking met andere toezichtpartners te onderhouden en versterken. Dit onder andere met het oog op kennisuitwisseling.

Het CvTA is sinds 2021 actief in KleinLef verband. KleinLef is een vrijwillig samenwerkingsverband van kleinere uitvoeringsorganisaties (tot ongeveer 500 fte) dat is opgericht in 2013. Inmiddels zijn 39 organisaties aangesloten bij KleinLef. Samen willen ze bijdragen aan een betere dienstverlening aan burgers, (mede-)overheden en bedrijven. Ze richten zich hierbij op vier pijlers: kennisdeling,

samenwerking, vraagbundeling en belangenbehartiging. Het CvTA onderhoud contacten met diverse partners uit dit netwerk en neemt deel aan kennisuitwisseling over onder andere informatiebeveiliging (CISO), AVG, Woo, personele zaken en het formuleren van standpunten over rijksbeleid en/of wetgeving.

In 2022 is een verzoek ingediend door het CvTA om deelname aan het zogenaamde Markttoezichthoudersberaad (MTB). Deze toezichthouders richten zich volledig of als onderdeel van het takenpakket op de goede werking van markten en het gedrag van marktspelers.

Hoewel elke toezichthouder daarin een eigen specifieke taak vervult, hebben zij bij toezicht op markten regelmatig met elkaar te maken. Daarbij zijn de vraagstukken en ontwikkelingen van het toezicht vaak vergelijkbaar. Het MTB brengt de deelnemende toezichthouders structureel met elkaar in gesprek. Het doel is om in een sfeer van openheid en onderling vertrouwen kennis te delen en ervaringen over zaak overstijgende thema's uit te wisselen. Bilaterale samenwerking in specifieke zaken wordt geregeld in samenwerkingsprotocollen tussen toezichthouders. In 2023 is dit uiteindelijk gehonoreerd en vindt actieve deelname plaats op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau.

In 2022 is het samenwerkingsprotocol met ACM vernieuwd en verlengd. Er wordt met de ACM contact onderhouden op dossiers waar het CvTA en ACM raakvlakken hebben.

Met BFT hebben in 2022 nadere gesprekken plaatsgevonden ter verdere kennismaking, waar mogelijk samenwerking en het delen van 'best practices' op zowel het vlak van organisatie inrichting als het gebied van de uitvoering van het toezicht.

III. Internationale en Europese samenwerking

- Het contacten onderhouden met Europese toezichthouders en hen bevragen op praktische toepassing van Europese wet- en regelgeving, uitspraken van het Europees Hof van Justitie en 'best practices' en 'lessons learned'.

Het auteurs- en het naburig recht is gebaseerd op Europese richtlijnen. Het Europees recht is voortdurend in ontwikkeling. Het Europees Hof van Justitie doet regelmatig uitspraken die van grote invloed zijn op het auteurs- en naburig recht. Het is voor een effectieve uitoefening van het toezicht op het collectieve beheer van belang dat het CvTA goed zicht heeft op internationale c.q. Europese ontwikkelingen, teneinde in haar toezicht ook het aspect van een Europees gelijk speelveld voor de onder haar toezicht staande cbo's en obo's te bewaken. Het CvTA heeft zich daarom voorgenomen in 2022 meer capaciteit te alloceren op de internationale en Europese samenwerking. Het gaat bijvoorbeeld om nadere contacten leggen met collega Europese toezichthouders, hen bevragen op praktische toepassing van Europese wet- en regelgeving, uitspraken van het Europees Hof van Justitie en het uitwisselen van 'best practices' en onderzoek naar internationale en Europese ontwikkelingen op het gebied van auteurs- en naburig recht/collectief beheer.

Hiertoe heeft het CvTA alle Europese lidstaten aangeschreven, waardoor met Griekenland, Zweden, Finland, België en Duitsland eerste verkennende gesprekken hebben plaatsgevonden. Het CvTA wil deze waardevolle contacten verder intensiveren door individuele en gezamenlijke thematische gesprekken voort te zetten zodat een goed beeld ontstaat van het Europese landschap van het collectieve beheer en de bijzonderheden per lidstaat.

IV. Governance

- Follow up zelfevaluatie intern toezicht en Uitvoering bestuurderstoets
- Acties naar aanleiding van rapport Zijlstra Center

In het kader van *goed bestuur* in 2021 heeft een cbo-brede evaluatie plaatsgevonden ten aanzien van de opzet en werking van de Governance binnen cbo's en is met het Zijlstra Center van de VU een zelfevaluatie voor cbo's ontwikkeld. Het eindrapport hierover heeft het Zijlstra Center eind 2021 uitgebracht. Eén van de conclusies is dat de wijziging van de Wet Toezicht uit 2016, duidelijk een positieve uitwerking heeft gehad op het interne toezicht binnen de cbo's.

Wel is er nog ruimte voor verdere verbetering. Wanneer het gaat om het extern toezicht van het CvTA hebben de cbo's aangegeven graag meer in gesprek te willen gaan met de toezichthouder om wederzijds begrip en vertrouwen te versterken en meer duidelijkheid te krijgen over de rolinvulling en taakopvatting binnen het toezicht. Het CvTA is aan de slag gegaan met deze aanbevelingen en heeft intern gereflecteerd op de bevindingen en aanbevelingen.

Eén van de acties die het CvTA heeft ondernomen is dat er in de eerste maanden van 2022 gesprekken zijn gevoerd met alle afzonderlijke cbo's en obo's. Samen met de cbo's is het CvTA verder aan de slag gegaan met de aanbevelingen die uit deze gesprekscyclus naar voren komen.

- Bestuurderstoets

Met de wijziging van de Wet Toezicht in 2022 heeft het CvTA de mogelijkheid om bestuurders, directieleden en toezichthouders van organisaties met een omzet van meer dan 50 miljoen euro te toetsen op hun betrouwbaarheid en geschiktheid voor deze functies. Het doel van de toets is twijfel over de geschiktheid en betrouwbaarheid van degenen die het beleid (mede) bepalen uit te sluiten. Het beleid, de werkwijzen en de formulieren zijn hiertoe in 2022 vastgesteld. Hierbij zijn De Nederlandsche Bank, de AFM en de Autoriteit Woningcorporaties betrokken om het beleid voorafgaand aan de uitvoering aan te scherpen en te toetsen.

De eerste vijf gesprekken hebben in 2023 plaats gevonden en thans vindt de evaluatie van deze eerste ervaringen plaats. De voorlopige conclusies zijn dat er vanuit het CvTA meer maatwerk nodig is, dat alle betrokkenen nog ervaring moeten opdoen en dat er voor de cbo's nog nadere stappen dienen te worden gezet om het proces van de bestuurderstoets in goede banen te leiden.

- Governance Code VOI©E

Vooruitkijkend naar 2023 wil het CvTA betrokken zijn bij de evaluatie van de VOI©E governance code. Een governance code is een belangrijk instrument. Ontwikkelingen in 'good governance' en ervaringen van het CvTA met governance binnen de sector collectief beheer (waaronder benoemingstermijnen en het toezichthoudend bestuur) maken governance opnieuw een belangrijk gespreksonderwerp waarover het CvTA binnen zijn wettelijke mandaat graag nader in gesprek gaat met VOI©E en ook binnen de sector collectief beheer.

Bedrijfsvoering

Ten behoeve van de bedrijfsvoering waren voor 2022 de volgende speerpunten geformuleerd:

I. Stabiliteit & Continuïteit, duurzaam personeelsbeleid en verder professionalisering

Ten aanzien van het personeelsbeleid is ingezet op wendbaarheid van de inzet van medewerkers. Hiertoe wordt geïnvesteerd in brede scholing en ontwikkeling van medewerkers. Dit is een belangrijk aandachtspunt in de periodieke functionerings- en loopbaangesprekken. Het CvTA is met zes stafmedewerkers een kleine organisatie die relatief veel verschillende disciplines, kennis- en aandachtsgebieden moet beheersen. Dat vraagt om samenwerking en de vaardigheid en flexibiliteit om zich nieuwe terreinen eigen te maken. Van medewerkers wordt een zekere veelzijdigheid gevraagd die binnen een krappe arbeidsmarkt op waarde dient te worden geschat.

Het CvTA onderkent dat de geringe omvang van de organisatie en de verantwoordelijkheden op het gebied van toezicht en het zijn van een overheidsorganisatie soms knelpunten met zich meebrengt. In 2022 en 2023 hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden met andere toezichthouders (BFT, en ook is met KSA kennis gemaakt binnen het KleinLef verband) om te bezien hoe zij deze kwetsbaarheden adresseren. Deze gesprekken zijn waardevol en hebben nuttige inzichten opgeleverd, maar hebben niet de gewenste voordelige effecten opgeleverd voor verlichting in de uitvoering en de daarmee gepaarde kosten.

Het vertrek van- en het langdurig verzuim van twee juristen heeft een zware wissel getrokken op de invulling van de formatie van het CvTA. Met een detachering vanuit het Ministerie van Financiën ter aanvulling van de juridische staf en de inhuur van beleidsondersteuning bij de uitvoering van de door het College geformuleerde speerpunten voor 2022 is het hoofd geboden aan alle taken van het CvTA. Per 1 februari 2023 is nog een jurist aangetreden. De formatie is hierdoor ingevuld, maar past echter nog niet bij wat nodig is voor een goede uitvoering van de wettelijke taken, zorgvuldig personeelsbeleid (de werkdruk is steeds (te) hoog) en de ambitie van het CvTA. Het CvTA zet daarom voor 2024 in op (beperkte) uitbreiding van de formatie ten behoeve van de financiële toezichtsexpertise.

Nadat de Coronamaatregelen medio 2022 zijn opgeheven wordt ook meer op kantoor gewerkt. Er zijn afspraken gemaakt over een goede balans tussen thuis en op kantoor werken.

Verduurzaming bij het CvTA

In 2021 heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid een inventarisatie gedaan bij individuele organisaties en het departement als geheel, om inzicht te verwerven in de huidige CO2-uitstoot en milieu-impact. Het hierdoor verkregen inzicht helpt het Ministerie van Justitie en Veiligheid de komende jaren doordachte verduurzamingsmaatregelen te nemen om de CO2-uitstoot te reduceren. Als kleinere ZBO van het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft het CvTA ook deelgenomen aan de inventarisatie, daar zij de doelstelling van het project onderschrijft. De belangrijkste aanbeveling in het rapport is dat het onderwerp 'voetafdruk' bij de externe leveranciers onder de aandacht moet worden gebracht om hen (nog meer) aan te sporen tot verduurzaming.

Aangezien het CvTA zijn karakteristieke kantoor huurt zijn de mogelijkheden voor het doorvoeren van duurzaamheid in de dagelijkse kantoorpraktijk beperkt. In 2022 zijn evenwel verdere stappen ondernomen om het kantoor van het CvTA aan te passen op het gebied van akoestiek en verlichting volgens de arbo-richtlijnen. Hierbij wordt bijvoorbeeld de klassieke verlichting vervangen door LED verlichting. Tevens gaat de staf bewust om met het gebruik van verwarming in het pand en wordt hoofdzakelijk gebruikt gemaakt van het openbaar vervoer en duurzaam eigen vervoer.

Datagericht werken

Het CvTA verzamelt informatie om doelgericht, volledig en adequaat beslissingen te kunnen nemen. Naast het raadplegen van door cbo's en obo's aangeleverde documenten en het actief verzamelen van branche-gerelateerde informatie, verzamelt het CvTA via een standaard uitvraag gegevens van de organisaties die onder het toezicht vallen. Deze data worden onderbracht in een specifieke database. Het CvTA is gedurende 2021 gestart met het inrichten van een document management systeem en verwacht dit project in 2023 af te ronden.

Ten aanzien van het opvragen van informatie bij cbo's en obo's moet de juiste balans worden gevonden tussen het opvragen van gegevens bij de onder toezicht vallende organisaties en de administratieve druk die hierdoor ervaren wordt. In 2022 heeft onder andere over dit onderwerp een inventarisatie plaatsgevonden onder cbo's. Hierna is in het tweede kwartaal van 2023 gevolg gegeven aan het verlagen van de administratieve lastendruk bij cbo's in de vorm van een pilot. Het project verlicht- en risico gericht toezicht loopt daarnaast door in 2023.

Integriteit

Binnen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de daaraan verbonden organisaties, waaronder het CvTA, bestaat een structuur waarin integriteitsmeldingen gemonitord worden. Het CvTA ontvangt hierover 4-maandelijks een rapportage van de integriteitsafdeling van het Ministerie. Onderdeel van deze structuur is de externe vertrouwenspersoon. De samenwerking hiermee werkt goed. In 2022 zijn geen incidenten gemeld.

Het CvTA heeft het voornemen om het onderwerp Integriteit minimaal eenmaal per jaar op agenda van College en staf te laten terugkomen.

Extern is integriteit ook een onderwerp van gesprek. Bij de bestuurderstoetsing wordt daar zowel in de AMvB als in het beleid van het CVTA aandacht aan besteed. Jaarlijks komt het onderwerp ook op de agenda bij de gesprekscyclus met de organisaties onder het toezicht. Zo heeft bijvoorbeeld Buma Stemra het initiatief 'Rise Up'² opgezet en worden in het MTB maatschappelijke onderwerpen besproken. Het CvTA heeft het voornemen om het onderwerp integriteit en het beleid daaromtrent op de agenda van de gesprekscyclus te zetten.

Risicomanagement

In de jaarplannen van het CvTA betreft dit een specifiek onderwerp en jaarlijks worden de benoemde interne risico's getoetst op actualiteit en wordt geëvalueerd of nieuwe risico's moeten worden toegevoegd, waarvoor beheersmaatregelen worden gedefinieerd waarop vervolgens ook monitoring plaatsvindt.

² Met het programma Rise Up wil Buma Stemra de positie van vrouwen in de muzieksector versterken.

1. Informatiebeveiliging

Het CvTA voldoet aan de Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO) en maakt in dat kader gebruik van de diensten van een externe functionaris voor gegevensbescherming en een Chief Information Security Officer (CISO). In het jaarplan 2023 zijn de specifieke risico's ten aanzien van informatiebeveiliging opgenomen.

2. Verlicht- en risicogericht toezicht

Het CvTA onderzoekt op dit moment op welke wijze "verlicht"- en "risicogericht toezicht" kunnen worden ingebed in het externe toezicht door het CvTA op de cbo's en obo's.

3. Capaciteit en financiering

Het CvTA ervaart dat de huidige formatie te krap is om de taken naar behoren uit te voeren, aangezien het aantal cbo's en het takenpakket zelf zijn toegenomen. Daarnaast investeert het CvTA in de ontwikkeling van zijn toezicht en in de bijbehorende (nationale en internationale) relevante netwerken. Het CvTA constateert dat de financiering echter achterblijft bij de uitvoering van de wettelijke taken en zijn ambities. Voor 2024 heeft het CvTA om deze reden in december 2022 een aanvullende begroting ingediend. Deze is echter nog niet gehonoreerd.

Publicaties

De publicaties van het CvTA zijn onder te verdelen in adviezen en besluiten, toezichtrapporten (Jaarrapport 2021), nieuwsbrieven, jaarverslagen, begrotingen en jaarplannen, onderzoeken, beleidsnotities en diversen. Publicaties zijn op de website van het CvTA terug te vinden.

Iedereen die zich hiervoor aanmeldt via info@cvta.nl kan periodiek via een CvTA-nieuwsbrief op de hoogte gehouden worden van de recente ontwikkelingen waarbij het CvTA als toezichthouder betrokken was.

Het CvTA is nog doende de eigen website aan te passen aan de toegankelijkheidseisen.

Reguliere toezichttaken van het CvTA

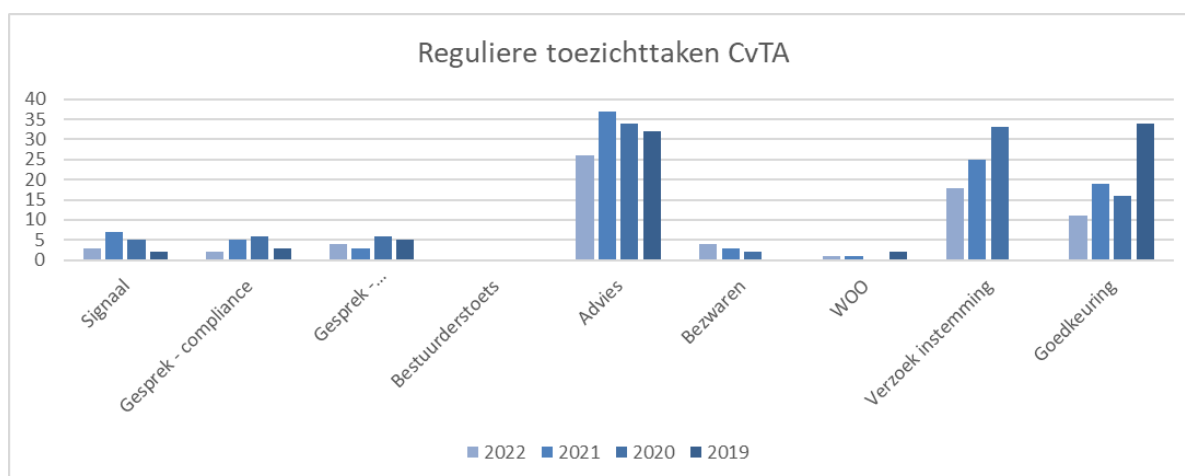
Toelichting bij de activiteiten van het CvTA in aantallen

In 2022 heeft het CvTA te kampen gehad met het vertrek van een medewerker en een geval van lang verzuim. Ondanks deze omstandigheden is het wel gelukt om alle verzoeken tot goedkeuring, het verzoek in het kader van de Wet Open Overheid (Woo), diverse adviezen en besluiten af te handelen, soms onder verlenging van termijnen.

Dit aantal is in absolute eenheden afgenomen ten opzichte van 2021, maar de te behandelen “dossiers” verschillen in omvang en complexiteit en het CvTA zag zich geconfronteerd met enkele van deze dossiers, die veel van de capaciteit van de staf heeft gevergd en nog steeds vergen. Ook was het CvTA doende met onderzoek naar- en gesprekken voeren met twee aspirant cbo’s en werden de voorbereidende werkzaamheden verricht voor de nieuwe taak van het CvTA, de bestuurderstoets, die per 1 juli 2022 in de Wet Toezicht is opgenomen. Op het moment van publiceren van dit jaarverslag heeft het CvTA inmiddels 5 bestuurderstoetsen uitgevoerd voor de twee grootste organisaties die onder het toezicht van het CvTA vallen. Vermeld kunnen hier ook worden de investeringen in het (internationale en nationale) netwerk van het CvTA. Informele gesprekken en de gesprekscyclus worden (nog) niet in dit overzicht vermeld. Evenals informatie die het CvTA op grond van artikel 5 Wet Toezicht wordt verstrekt, maar waarvoor geen instemming van het CvTA vereist is.

Figuur 1 Reguliere toezichttaken CvTA in aantallen en grafisch weergegeven in de tijd

	2022	2021	2020	2019	2022/2021	2021/2020	2020/2019
Signaal	3	7	5	2	-57%	40%	150%
Gesprek - compliance	2	5	6	3	-60%	-17%	100%
Gesprek - verscherpt toezicht	4	3	6	5	33%	-50%	20%
Bestuurderstoets	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	-	-
Advies	26	37	34	32	-30%	9%	6%
Bezwaren	4	3	2	0	33%	50%	-
WOO	1	1	0	2	0%	-	-100%
Verzoek instemming	18	25	33	0	-28%	-24%	-
Goedkeuring	11	19	16	34	-42%	19%	-53%
Totaal	69	100	102	78	-31%	-2%	31%

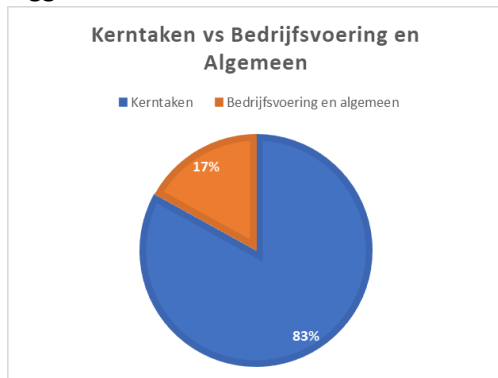
- Signalen: Belanghebbenden kunnen signalen over (het functioneren) van cbo's en obo's bij het CvTA aangeven. Naar aanleiding van een dergelijk signaal vindt een (informeel) gesprek plaats met de signaalgever. Indien het CvTA hiertoe aanleiding ziet informeert het bij de organisatie in kwestie naar de aanleiding van het signaal en handelt zo nodig met de wettelijk beschikbare middelen³. In 2022 heeft het CvTA drie signalen ontvangen.
- Gesprekken in het kader van compliance naar aanleiding van bevindingen in het rapport toezicht van het voorgaande jaar worden gehouden met organisaties die onder andere meerdere malen op dezelfde punten niet compliant zijn of waarvan de overtreding als ernstig wordt opgevat. In het kader van de non-compliance naar aanleiding van de bevindingen in het Jaarrapport toezicht over het jaar 2020, hebben in 2022 gesprekken plaatsgevonden met twee afzonderlijke cbo's
- Gesprekken in het kader van verscherpt toezicht. Het CvTA heeft in 2022 drie voortgangsgesprekken gevoerd met twee cbo's, te weten FEMU en Stichting NORMA. Het traject met FEMU is inmiddels afgerond.
- Bestuurderstoets: Met ingang van 1 juli 2022 heeft het CvTA het instrument van de bestuurderstoets tot zijn beschikking. In 2022 heeft het CvTA hiervoor de nodige voorbereidingen getroffen en ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag hebben inmiddels vijf toetsingen plaatsgevonden. Na deze vijf toetsingen vindt thans de evaluatie ervan plaats.
- Adviezen: het CvTA heeft in 2022 26 adviezen in de zin van artikel 6 eerste lid en Artikel 3, tweede lid Wet Toezicht gegeven. Adviezen op basis van artikel 3, tweede lid, Wet Toezicht worden hoofdzakelijk gegeven na het indienen door een cbo van een verzoek tot instemming. Adviezen op basis van artikel 6, eerste lid, Wet Toezicht werden hoofdzakelijk gegeven naar aanleiding van bevindingen in het Rapport Toezicht van het voorgaande jaar. Het CvTA kan bij niet opvolgen van een dergelijk advies overgaan tot het geven van een aanwijzing.
- Bezwaren naar aanleiding van besluiten van het CvTA. Belanghebbenden kunnen bezwaar maken tegen besluiten genomen door het CvTA. Na de beslissing op bezwaar door het CvTA kan de belanghebbende vervolgens in beroep gaan tegen deze beslissing. De Algemene wet bestuursrecht is van toepassing. In 2022 zijn vier bezwaren naar aanleiding van besluiten van het CvTA ingediend.
- Wet Open Overheid (Woo). In 2022 is een verzoek in het kader van de Woo ontvangen. Doorgaans levert een Woo-verzoek veel extra werkzaamheden op. Daartoe treedt het CvTA in contact met de verzoeker om het verzoek te preciseren, zodat gericht kan worden voldaan aan het verzoek.
- Verzoeken om instemming (complex) Artikel 3, lid 1. Een aantal besluiten door cbo's behoeven de voorafgaande schriftelijke instemming van het College van Toezicht. In 2022 zijn 18 van dergelijke verzoeken ontvangen.
- In 2022 is 11 maal ingestemd met een verzoek om goedkeuring.

Indeling naar activiteiten

Bij de presentatie van de begroting 2023 (maart 2022) heeft de branche gevraagd of de begroting van het CvTA naar activiteiten ingedeeld kan worden. Hieraan heeft het CvTA gevolg gegeven.

³ Het CvTA is een toezichthouder en geen klachtorgaan ten behoeve van de collectieve beheersorganisaties en onafhankelijke beheersorganisaties. De Wet Toezicht voorziet niet in de mogelijkheid om klachten met betrekking tot individuele geschillen tussen cbo en rechthebbenden in te dienen bij het CvTA. De cbo's zijn wel verplicht over een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden te beschikken (artikel 2 lid 2 sub e Wet Toezicht). Hierop houdt het CvTA toezicht, evenals op de in de praktijk voorkomende klachtenregelingen.

Onderstaande figuur geeft op hoofdlijnen de verdeling van de activiteiten van het CvTA aan⁴. Hierbij dient in acht te worden genomen dat de weergave hieronder is gebaseerd op inschattingen, het CvTA hanteert geen systeem van 'ureschrijven'. Dit zou ook geen recht doen aan de complexiteit en verwevenheid van de verschillende toezichtstaken en onnodige druk op de toch al kleine organisatie leggen.

Uit de inventarisatie blijkt dat 83% van de tijd van het College en de medewerkers van het CvTA aan de kerntaken wordt besteed en de overige 17% aan bedrijfsvoering en overige algemene taken. Het CvTA hanteert geen methodiek van tijdschrijven en vindt dat ook niet wenselijk. De hieronder gemaakte verdeling kan niet verder verfijnd worden. Bovendien betreft de inventarisatie o.b.v. 2021 een momentopname en kan dit per jaar verschillen.

Hieronder de tijdsbesteding per activiteit:

1. Preventief Toezicht incl. adviezen en besluiten (26%)
2. Repressief Toezicht (22%)
3. Bezwaar en Beroep en andere procedures (8%)
4. Onderzoek en Thema's (7%)
5. Verscherpt toezicht en extra aandacht voor organisaties (10%)
6. Beleid en Afstemming (10%)
7. Bedrijfsvoering en Algemeen (17%)

Stand van de uitvoering

Het benoemen van de standen van de uitvoering is aangekondigd in de kabinetsreactie van 5 maart 2021 op het rapport Werk aan Uitvoering⁵. In deze reactie gaf het kabinet aan dat zij de aandacht voor de uitvoering structureel versterkt door de afzonderlijke uitvoeringsorganisaties jaarlijks een

⁴ Gebaseerd op de activiteiten in 2021.

⁵ TK vergaderjaar 2020-2021 nr.29, 5 maart 2021, Modernisering van de overheid: brief van de Minister van Sociale Zaken en werkgelegenheid.

stand van de uitvoering te laten opstellen. In een stand van de uitvoering worden dilemma's waarmee professionals worstelen ongefilterd inzichtelijk gemaakt en worden signalen overzichtelijk gedeeld met het kabinet en het parlement.

Binnen het College en de staf van het CvTA krijgen de bovengenoemde soort dilemma's in de uitvoering steeds meer aandacht. De positie van het CvTA en zijn taken zijn geregeld in de Wet Toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten.

Er zijn diverse knelpunten gesignaleerd op het gebied van governance, de bestuurderstoets en het toezicht door het CvTA op de Wet Normering Topinkomens. Omdat het gesprek hierover pas recent is gestart, is het op dit moment nog niet mogelijk om op al deze punten een concreet signaal te formuleren.

Als voorbeeld kan wel worden genoemd de verschillende vormen waarin het de toezichtsfunctie binnen de diverse collectieve beheersorganisatie (cbo's) momenteel is georganiseerd. Variërend van een raad van toezicht met externen tot een toezichthoudend bestuur. Ook is er veel variatie in de zittingstermijnen van sommige toezichthouders. Vaak is dit historisch gegroeid en heeft het ook te maken met de ontstaansgeschiedenis van de cbo's. In zijn algemeenheid wordt geconstateerd dat de bovengenoemde wet weinig concrete aanknopingspunten geeft voor de inrichting van het toezicht. Zo ook op het punt van governance van de cbo. De wet vereist dat het CvTA erop toeziet dat een cbo voldoende is toegerust om zijn taken naar behoren uit te oefenen. De vraag wat "good governance" bij organisaties en dus ook bij cbo's is, is in ontwikkeling. Het CvTA constateert voorzichtig dat het zonder concrete regels lastig is diverse cbo's te bewegen om te groeien naar een vorm van governance die recht doet aan actuele inzichten op goed bestuur.

Het CvTA constateert dat er veel en in een rap tempo ontwikkelingen zijn op het internationale speelveld en de technologie die de taak van de cbo's en uiteindelijk dus ook de toezichthouder raken. Het is voor een toezichthouder met geringe capaciteit zoals het CvTA een uitdaging om deze ontwikkelingen te volgen en te vertalen naar de toezichtspraktijk.

Bijlage

Personele bezetting en financiële verantwoording

Personele bezetting

Het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteur- en naburige rechten bestond in 2022 uit 3 leden. Het College wordt ondersteund door de secretaris-directeur en een staf.

De staf is in dienst bij de Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA. De staf bestaat uit de secretaris-directeur, de jurist/plaatsvervangend secretaris-directeur, twee juristen, een financieel specialist en een office manager. Een van de juristen is via een detacheringsovereenkomst met het Ministerie van Financiën werkzaam bij het CvTA. Voor diverse (beleidsmatige) projecten is gebruik gemaakt van tijdelijke externe ondersteuning.

	Functie	fte	in dienst bij
2022	Collegelid	0,40	benoemd bij CvTA
	Collegelid	0,30	benoemd bij CvTA
	Collegelid	0,20	benoemd bij CvTA
	Directeur/Secretaris	1,00	Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA
	plv. Directeur/Secretari	1,00	Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA
	Jurist	0,89	Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA
	Jurist	0,89	Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA
	Tijdelijke ondersteunig	0,89	Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA
	Financieel	0,89	Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA
	Officemanager	0,89	Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA
	Totaal	7,34	
		0,90	Totaal College
		6,44	Totaal Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA
		7,34	Totaal

Balans per 31 december 2022

		2022		2021	
		EUR	EUR	EUR	EUR
Vlottende activa					
	RC Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA	67.238		118.806	
			67.238		118.806
			67.238		118.806
Overschot/tekort					
	Overschot 2021	50.872		50.872	
	Overschot 2021 - bestemd	45.885		0	
	Tekort 2022	-63.163		0	
			33.593		50.872
Schulden	Schulden korte termijn				
	Te betalen accountantskosten	8.339		5.890	
	Overige	814		771	
	Reserveringen	24.491		15.388	
	Ministerie van Justitie en Veiligheid	0		45.884	
			33.645		67.934
			67.238		118.806

Ultimo 2022 bedraagt het overschot € 33.593. Dit is opgebouwd uit een overschot eind 2021 van € 50.873, de gevormde bestemmingsreserve van € 45.884 (in 2022 vanuit de schuld overgeboekt naar het vermogen) en het tekort van -/- € 63.163 van 2022.

Het CvTA heeft van het Ministerie van Justitie en Veiligheid de mogelijkheid (indien nodig) om 5% van de gemiddelde bijdrage over de afgelopen drie jaren te behouden. Uitgaande van de bijdrage van 2020, 2021 en 2022 betekent dit dat in 2022 maximaal € 55.508 als overschot kan worden gehouden.

Van de in het boekjaar 2021 opgenomen schuld van € 45.884 ter verrekening met het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft het Ministerie per brief van 21 december 2022 aangegeven dat het CvTA hiervan een bestemmingsreserve kan vormen ten behoeve van de financiering van eenmalige activiteiten aan onder andere ICT-legacy en activiteiten in het kader van implementatie van de aanbevelingen uit het rapport Van der Bunt.

Deze schuld was ontstaan vanwege het overschrijden van de maximaal toegestane reserve van 5% van de gemiddelde bijdrage van het Ministerie over de afgelopen drie jaren.

Mede door het gerealiseerde tekort 2022 ad € 63.163 is de genoemde 5% niet nodig geweest.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	verschil t.o.v. begroting	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten				
Bijdrage Ministerie van Justitie en Veiligheid	1.192.185	1.192.185	-	1.127.279
Totaal Baten	1.192.185	1.192.185	-	1.127.279
	Realisatie 2022	Begroting 2022	verschil t.o.v. begroting	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR	EUR
Lasten				
Vergoeding leden College	152.469	153.705	-1.236	148.989
Ingeleend personeel (via Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA)	749.051	706.649	42.402	512.581
Vergoeding staf	77.288	-	77.288	160.398
Totaal personele kosten	826.338	706.649	119.689	672.979
Reis-en verblijfkosten	7.287	22.491	-15.204	5.695
Huisvesting	53.096	66.262	-13.166	48.281
Automatisering	50.252	38.860	11.392	24.911
Internationale en Europese samenwerking	50.000	50.000	-	-
Accountant	14.994	10.363	4.631	13.570
Totaal Advies en deskundigheid	32.705	78.527	-45.822	25.206
Verhuiskosten	13.849	-	13.849	34.994
Overige kosten	54.355	65.328	-10.972	55.897
Totale lasten	1.255.348	1.192.185	63.163	1.030.522
Overschot/tekort	-63.163	0	-63.163	96.757

Toelichting

Vergoeding leden en secretaris College

Op de vergoeding zijn sociale lasten ingehouden en afgedragen aan de Belastingdienst. Dit is het gevolg van de conclusie van de Belastingdienst in 2013 dat de collegeleden een dienstbetrekking hebben met het CvTA.

De heer A.J. Koppejan is per 1 juni 2018 benoemd door de Minister als waarnemend lid van het College en op 1 juli 2018 benoemd door de Minister als voorzitter van het College. Op 1 juli 2022 heeft zijn herbenoeming plaatsgevonden.

Vergelijking ten opzichte van 2021

Op 22 mei 2019 is in verband met actualisering Besluit van de Minister voor Rechtsbescherming, kenmerk 2588607/19/DP&O, houdende wijzigingen van het Bezoldigings- en

schadeloosstellingsregeling College van Toezicht collectieve beheersorganisaties voor auteurs- en naburige rechten van kracht geworden. Dit besluit houdt onder andere in dat de omvang van de functies van de collegeleden in 2019 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 is aangepast van 0,3 fte naar 0,4 fte voor de voorzittersrol en de omvang van de twee andere collegeleden respectievelijk van 0,25 fte naar 0,3 fte en van 0,25 fte naar 0,2 fte.

Personele kosten

De personele kosten bestaan uit de kosten voor de directeur, via de Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA, de senior jurist/plaatsvervangende secretaris/directeur, de medewerker toezicht met aandachtsgebied juridische zaken, de medewerker toezicht met aandachtsgebied financiën, de secretariële ondersteuning, de ingehuurd juridische ondersteuning via een detachingsconstructie met het Ministerie van Financiën en de tijdelijke ondersteuning ten behoeve van projecten.

Tevens zijn onder deze post de te verwachten bijzondere personele lasten opgenomen.

De kosten voor de voorziening “nog niet opgenomen vakantiedagen” zijn in 2019 voor het eerst verantwoord. Deze voorziening is in 2019 bij Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA aangelegd en voor 2022 geactualiseerd.

Automatisering

De kosten in 2022 betreffen het in stand houden van het netwerk en apparatuur, het beheer van de website en telefonie. In 2021 is begonnen met het ontwikkelen van een nieuwe website die voldoet aan de wettelijke toegankelijkheidseisen. Tevens is een aanvang gemaakt met het inrichten van een Document Management System. Deze projecten lopen in 2023 door. In 2021 is de CISO-functie structureel belegd bij een externe functionaris.

Accountant

De kosten in 2022 betreffen zowel de geschatte kosten van de controle van de jaarrekening 2022 van het CvTA als van de stichting.

Advies en deskundigheid

De kosten in 2022 betreffen de inhuur van juridische expertise en de inhuur van deskundigheid op het gebied van het werkveld van het CvTA en interne organisatieontwikkeling.

Verhuiskosten

In 2020 is het CvTA verhuisd naar een kantoor aan de Krom Boomssloot te Amsterdam. De verantwoorde kosten 2022 betreffen een aanvullende reservering voor onder andere het verder aanpassen van de technische infrastructuur inclusief akoestiek, de aanschaf van meubilair om te voldoen aan de arbo-vereisten en ten behoeve van het houden van besprekingen. Vanwege COVID-19 is het CvTA pas in 2021 gebruik gaan maken van het in 2020 gehuurde kantoor.

Overige kosten

Onder de post Overige kosten wordt inkoop van onder andere kantoorbenodigdheden, huurkunst, de licentiekosten voor juridische kennisdeling en de productie van het CVTA Jaarrapport verantwoord.

WNT-verantwoording 2022

Inleiding

De Wet normering topinkomens (WNT) bepaalt dat de bezoldiging en eventuele ontslaguitkeringen van topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector op naamsniveau vermeld moeten worden in het financieel jaarverslag. Deze publicatieplicht geldt tevens voor topfunctionarissen die bij een WNT-instelling geen – al dan niet fictieve – dienstbetrekking hebben of hadden. Daarnaast moeten van niet-topfunctionarissen de bezoldigingen (zonder naamsvermelding) gepubliceerd worden indien deze het wettelijk maximum te boven gaan. Niet-topfunctionarissen zonder dienstbetrekking echter, vallen buiten de reikwijdte van de wet. Voor dit departement heeft de publicatieplicht betrekking op onderstaande functionarissen. De bezoldigingsgegevens van de leden van de Top Management Groep zijn opgenomen in het jaarverslag van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het algemeen bezoldigings-maximum bedraagt in 2022 € 216.000.

Op 1 juli 2017 is de Evaluatiewet WNT in werking getreden. De Evaluatiewet WNT regelt onder meer dat de openbaarmakingsverplichtingen niet langer bij wet, maar in de nieuwe artikelen 5, 5a en 5b van Uitvoeringsregeling WNT zijn geregeld (Staatscourant 2017, nr. 23427). De openbaarmakingsverplichtingen zijn daarbij op enkele onderdelen vereenvoudigd.

Bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen 2022 College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten (CvTA)

Naam instelling	Naam functionaris	Functie	Datum aanvang dienstverband (indien van toepassing)	Datum einde dienstverband (indien van toepassing)	Omvang dienstverband (fte) (+ tussen haakjes omvang in 2021)	Beloning plus onkostenvergoedingen (belast) (+ tussen haakjes omvang in 2021) in €	Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn (+ tussen haakjes bedrag in 2021)	Totale bezoldiging in 2022 (+ tussen haakjes bedrag in 2021) in €	Individueel toepasselijk drempelbedrag
CVTA	Dhr. A.J. Koppejan	Voorzitter			0,4 (0,4)	58.142 (57.200)		58.142 (57.200)	86.400
CVTA	Dhr. M.R. de Zwaan	Collegelid			0,3 (0,3)	43.606 (42.471)		43.606 (42.471)	64.800
CVTA	Mw. N.C.G. Loonen – van Es	Collegelid			0,2 (0,2)	29.071 (28.571)		29.071 (28.571)	43.200
CVTA	Mw. W.E. Hoge	Secretaris-Directeur			1,0 (1,0)	136.627 (21.524)		136.627 (21.524)	216.000
CVTA	Dhr. G.E. Kaai	Secretaris -Directeur (a.i.)	11-1-2021	11-11-2021	n.v.t. (1,0)	n.v.t. (121.756)		n.v.t. (121.756)	n.v.t.
CVTA	Mw. A.G.J. van Ouwerkerk	Secretaris-Directeur (w.n.)		Waarneming tot en met 30 januari 2021	1,0 (1,0)	n.v.t. (2.654)		n.v.t. (2.654)	n.v.t.

Opmerkingen bij bovenstaand overzicht:

- Op 19 april 2018 is er een vernieuwd bezoldigingsbesluit (“Bezoldigings- en schadeloosstellingsregeling College van Toezicht collectieve beheersorganisaties voor auteurs- en naburige rechten”) door de Minister van Rechtsbescherming vastgesteld.
- De omvang van de functies van de collegeleden is in 2019 aangepast van 0,3 fte naar 0,4 fte voor de voorzittersrol en de omvang van de twee andere collegeleden respectievelijk van 0,25 fte naar 0,3 fte en van 0,25 fte naar 0,2 fte.
- Het WNT-maximum voor 2022 bedraagt € 216.000 voor een volledige fte. De bezoldiging van de leden van het College overstijgt het individueel herrekend WNT-maximum in 2022 niet. Zij voldoen hiermee aan de vereisten die worden gesteld door de WNT.
- Mevrouw Hoge vervult per 1 november 2021 de functie van Secretaris-Directeur van het CvTA.
- De heer Kaai heeft vanaf 11 januari 2021 tot 11 november 2021 de functie van Secretaris-Directeur op ad interim basis ingevuld. Mevrouw Van Ouwerkerk heeft de functie van Secretaris-Directeur in 2021 tot en met 10 januari 2021 waargenomen.